

FATCA ΚΑΙ CRS – ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Τι είναι το FATCA;

Το FATCA σημαίνει "Foreign Accounts Tax Compliance Act". Είναι μια νομοθετική πράξη των Ηνωμένων Πολιτειών του 2010 που απαιτεί από όλα τα ξένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (FFIs) να εντοπίζουν και να υποβάλλουν στοιχεία για τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς προσώπων Αμερικής αλλά και μη-αμερικανικών οντοτήτων με Αμερικανούς ιδιοκτήτες που ασκούν έλεγχο.

Τι είναι το ΚΠΑ – CRS;

Το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς (ΚΠΑ – CRS) είναι το πρότυπο για την Αυτόματη Ανταλλαγή Πληροφοριών που αναπτύχθηκε από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Αποτελεί μια απαίτηση συλλογής και υποβολής πληροφοριών για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στις συμμετέχουσες χώρες, ώστε να βοηθήσει στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και να προστατεύσει την ακεραιότητα των φορολογικών συστημάτων.

Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του FATCA;

Ο κύριος σκοπός του FATCA είναι να αυξήσει τη διαφάνεια σχετικά με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχουν οι Αμερικανοί πολίτες στο εξωτερικό. Το FATCA το επιτυγχάνει μέσω της σύγκρισης της ετήσιας αναφοράς από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με την ετήσια αναφορά από τους Αμερικανούς πολίτες. Το FATCA στοχεύει στον εντοπισμό, αποτροπή και αποθάρρυνση της φοροδιαφυγής από τους φορολογικούς κατοίκους Η.Π.Α., οι οποίοι είτε άμεσα είτε έμμεσα κατέχουν περιουσιακά στοιχεία εκτός Η.Π.Α. μέσω ξένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ποιος είναι ο κύριος σκοπός του ΚΠΑ;

Ο κύριος σκοπός του ΚΠΑ είναι η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και η θέσπιση ελάχιστων προδιαγραφών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών για χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς. Αξιοποιώντας τους κανόνες που εισήχθησαν από το FATCA, το CRS στοχεύει στην αύξηση της αποδοτικότητας και στη μείωση του κόστους που σχετίζεται με την ανταλλαγή πληροφοριών. Τα τοπικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αναφέρουν τις ειδικές πληροφορίες του ΚΠΑ στην αρμόδια φορολογική αρχή τους, η οποία με τη σειρά της ανταλλάσσει αυτές τις πληροφορίες με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές των συμμετεχουσών δικαιοδοσιών που έχουν προσυπογράψει την σχετική πολυμερή συμφωνία.

Ποια είναι η διαφορά μεταξύ FATCA και ΚΠΑ;

Ενώ υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ του ΚΠΑ και του FATCA, θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν κάποιες βασικές διαφορές μεταξύ τους.

Οι πιο θεμελιώδεις είναι ότι στο πλαίσιο του FATCA η υποβολή γίνεται με βάση την ιθαγένεια, καθώς και την φορολογική κατοικία, σε σύγκριση με μόνο τη φορολογική κατοικία στο πλαίσιο του ΚΠΑ.

Επιπλέον, υπάρχουν διαφορές στους ορισμούς των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, στην εμβέλεια των προϊόντων, στο κατώτατο όριο για τους ατομικούς λογαριασμούς, το οποίο παρέχεται στο FATCA αλλά όχι στο ΚΠΑ, στις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας υπό κάθε καθεστώς, στις αναφερόμενες πληροφορίες και στο χρονοδιάγραμμα εφαρμογής.

Ισχύει το FATCA στην Κύπρο;

Ναι. Πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, υπέγραψαν διακρατική συμφωνία «FATCA - Model 1» με τις Ηνωμένες Πολιτείες, για να διευκολύνουν την εφαρμογή των διατάξεων του FATCA από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στις δικαιοδοσίες τους. Το FATCA τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2014.

Ισχύει το ΚΠΑ στην Κύπρο;

Ναι. Η Κύπρος έχει υπογράψει την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών (MCAA) για το ΚΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος υιοθέτησε το ΚΠΑ στην εθνική της νομοθεσία και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2016. Επιπλέον, ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Κύπρος έχει υιοθετήσει την Οδηγία 2011/16/ΕΕ για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της άμεσης φορολογίας (DAC), όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, στην εθνική της νομοθεσία.

Ποιες δικαιοδοσίες έχουν υπογράψει την ΠΣΑΑ (Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών) για το ΚΠΑ;

Μέχρι τον Μάρτιο του 2025, 126 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου, δεσμεύτηκαν για την εφαρμογή του ΚΠΑ ([Signatories of the CRS Multilateral Competent Authority Agreement](#)).

Ποιοι εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του FATCA;

Το FATCA εισήχθη για να μεταφέρει την ευθύνη της υποβολής στοιχείων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αντί στον φορολογούμενο. Από την 1η Ιουλίου 2014, οι μη αμερικανικές οντότητες που δεν συμμορφώνονται με αυτές τις απαιτήσεις μπορεί να υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 30% σε ορισμένες πληρωμές από τις ΗΠΑ. Οι κανόνες ισχύουν για οποιαδήποτε ξένη χρηματοοικονομική οντότητα που αποδέχεται καταθέσεις κατά τη συνήθη διεξαγωγή των εργασιών της, κατέχει περιουσιακά στοιχεία για άλλους ως εντολοδόχος ή παρέχει υπηρεσίες φύλαξης, ασχολείται κυρίως με την επένδυση, επανεπένδυση ή διαπραγμάτευση κινητών αξιών ή εμπορευμάτων, ή είναι ασφαλιστική εταιρεία που πραγματοποιεί πληρωμές σχετικά με έναν χρηματοοικονομικό λογαριασμό. Αυτό περιλαμβάνει τράπεζες, επενδυτικά κεφάλαια, ασφαλιστικές εταιρείες, αμοιβαία κεφάλαια, μεσάζοντες (brokers), θεματοφύλακες, διαμεσολαβητές και εταιρείες ιδιωτικών κεφαλαίων.

Ποιοι εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του ΚΠΑ;

Το ΚΠΑ γενικά εφαρμόζεται σε οποιοδήποτε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα (FI) που βρίσκεται σε μια συμμετέχουσα δικαιοδοσία ΚΠΑ και υποχρεώνει αυτά τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να προσδιορίζουν τη φορολογική κατοικία των κατόχων λογαριασμών. Το ΚΠΑ εφαρμόζεται τόσο σε φυσικά όσο και σε νομικά πρόσωπα. Μια ενημερωμένη λίστα των χωρών που έχουν υπογράψει ή έχουν δεσμευτεί να υιοθετήσουν το ΚΠΑ βρίσκεται στον

ιστότοπο του ΟΟΣΑ: ([Signatories of the CRS Multilateral Competent Authority Agreement](#)). Τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα της Κύπρου απαιτείται να προσδιορίζουν τους αναφερόμενους λογαριασμούς με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται (μέσω αυτό-πιστοποίησης) και να τους αναφέρουν αναλόγως στη φορολογική αρχή της Κύπρου. Με τη σειρά της, η φορολογική αρχή της Κύπρου ανταλλάσσει πληροφορίες με τις φορολογικές αρχές των άλλων συμβαλλόμενων κρατών. (Σημείωση: η λίστα των συμβαλλόμενων κρατών εκδίδεται από τη φορολογική αρχή της Κύπρου). Μεταξύ άλλων, οι πληροφορίες αυτό-πιστοποίησης περιλαμβάνουν τη/τις χώρα(ες) φορολογικής κατοικίας και τον/τους αριθμό(ους) φορολογικής ταυτότητας.

Τί θεωρείται δηλωτέο κάτω από το FATCA

Το FATCA απαιτεί από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να εντοπίζουν χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς που κατέχονται από κατοίκους ή πολίτες/οντότητες των Η.Π.Α. ή ελέγχονται από ένα ή περισσότερα άτομα των Η.Π.Α. και να αναφέρουν ετησίως πληροφορίες στο IRS. Σύμφωνα με τη διακυβερνητική συμφωνία Κύπρου-Η.Π.Α., αυτή η αναφορά θα πρέπει να γίνεται μέσω του Κυπριακού Τμήματος Φορολογίας.

Τί θεωρείται δηλωτέο κάτω από το ΚΠΑ?

Το ΚΠΑ αποσκοπεί στον προσδιορισμό της φορολογικής κατοικίας των πελατών. Σύμφωνα με το ΚΠΑ, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγνωρίζουν την φορολογική κατοικία των πελατών τους και για τους πελάτες που αναγνωρίζονται ως φορολογικοί κάτοικοι συμμετεχόντων κρατών (εκτός του κράτους κατοικίας του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος) αναμένεται να θεωρηθούν ως δηλωτέα πρόσωπα. Τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα αναμένεται να υποβάλουν συγκεκριμένες πληροφορίες στην εθνική φορολογική αρχή τους.

Τι υποβάλλεται στο FATCA και στο ΚΠΑ;

Δηλωτέες πληροφορίες κάτω από το FATCA και το ΚΠΑ δύναται να περιλαμβάνουν:

1. Πληροφορίες για τον κάτοχο του λογαριασμού (συμπεριλαμβανομένου του ονόματος, της διεύθυνσης, του αριθμού φορολογικής ταυτότητας) ή/και τα πρόσωπα που ασκούν έλεγχο σε περίπτωση οντότητας.
2. Αριθμός λογαριασμού.
3. Το όνομα και ο αναγνωριστικός αριθμός του Αναφερόμενου Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος της Κύπρου.
4. Υπόλοιπο ή αξία του λογαριασμού στο τέλος του ημερολογιακού έτους.
5. Ορισμένα ποσά που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό και μπορεί να περιλαμβάνουν τόκους, μερίσματα, έσοδα από την πώληση/εξαγορά περιουσιακών στοιχείων.

Εφαρμόζονται το FATCA και ΚΠΑ σε όλες τις Τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο;

Ναι. Το FATCA και ΚΠΑ εφαρμόζονται σε ΟΛΕΣ τις Τράπεζες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο.

Τι σημαίνει το FATCA και το ΚΠΑ για τους πελάτες της Τράπεζας Κύπρου;

Για το άνοιγμα ενός νέου λογαριασμού, η Τράπεζα Κύπρου είναι υποχρεωμένη να συλλέγει από τους πελάτες μεταξύ άλλων στοιχείων, τις φορολογικές κατοικίες τους για φορολογικούς σκοπούς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου τους. Χωρίς αυτές τις πληροφορίες, η Τράπεζα Κύπρου, όπως και κάθε άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε μια χώρα που συμμετέχει στο FATCA/ΚΠΑ, δεν μπορεί να προχωρήσει με το άνοιγμα νέου τραπεζικού λογαριασμού.

Η Τράπεζα Κύπρου επικοινωνήσε με τους προ-υπάρχοντες πελάτες (πελάτες που διατηρούσαν λογαριασμούς μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015) που υπόκεινται σε έλεγχο FATCA/ΚΠΑ, για να λάβει το έντυπο αυτό-πιστοποίησης στο οποίο προσδιορίζεται η φορολογική κατοικία για φορολογικούς σκοπούς και παρέχει τον αριθμό φορολογικού μητρώου. Χωρίς το έντυπο αυτό-πιστοποίησης, η Τράπεζα Κύπρου είναι νομικά υποχρεωμένη να θεωρήσει τον κάτοχο του λογαριασμού ως Δηλωτέο Πρόσωπο. Η Τράπεζα Κύπρου δεσμεύεται να συμμορφώνεται με τη νομοθεσία FATCA/ΚΠΑ με ελάχιστη επιβάρυνση στους πελάτες της.

Που μπορώ να βρω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με FATCA και ΚΠΑ;

Για περισσότερες πληροφορίες συμβουλευτείτε τους παρακάτω ιστότοπους:

1. Το Τμήμα Φορολογίας Κύπρου στο https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/page20_gr/page20_gr?opendocument
2. Ο Σύνδεσμος Τραπεζών Κύπρου στο www.acb.com.cy
3. OECD στο <https://web-archive.oecd.org/tax/automatic-exchange/crs-implementation-and-assistance/tax-identification-numbers/index.htm> (ΚΠΑ)
4. US IRS στο <https://www.irs.gov/businesses/corporations/foreign-account-tax-compliance-act-fatca> (FATCA)